

УДК 346.6; 336.1

Письменна М.С.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, економіки та права
Кіровоградська льотна академія
Національного авіаційного університету

ДОГОВОРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЯК ПІДКОНТРОЛЬНІ ОБ'ЄКТИ

Pysmenna M.S.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., assistant professor of the
department of management, of economics and law
Kirovograd Flight Academy National Aviation University

CONTRACTUAL OBLIGATIONS OF PUBLIC PROCUREMENT AS THE CONTROLLED OBJECTS

Постановка проблеми. Останні два десятиліття наша держава самостійно врегулює відносини, пов'язані із витрачанням державних коштів. З точки зору уміння ефективно їх витратити українське суспільство за пройдені роки уже встигло пережити декілька спроб не лише створити умови раціонального та економного витрачання коштів держави, а й втілити механізми запобігання втратам цих коштів через зловживання в процесі їх використання.

Витрачання державних коштів країни супроводжується безвідповідальністю стосовно раціонального спрямування та використання грошових коштів, сплачених платниками податків [1]. При цьому мова йде про гроші, зосереджені через правовий механізм у владних структурах, що мають задовольняти потреби народу, який своєю працею забезпечує інтереси держави у необхідній кількості матеріальних ресурсів. Розмір збитків через непрозорість процедур державних закупівель складають 50 млрд. гривень. Про це під час засідання колегії Міністерства економічного розвитку і торгівлі (МЕРТ) заявив заступник міністра Максим Нефедов [2].

Прозорість здійснення державних закупівель забезпечується дотриманням правових норм, які передбачають дотримання конкурентного середовища, що унеможлиблює корупційні дії [3]. Однак, наявність будь-яких правил завжди пов'язана із ризиками їх порушення, особливо це стосується сфери витрачання коштів.

Для запобігання виникнення даних ризиків в процесі розвитку правового суспільства функціонує система державного контролю, що визначає дотримання тих чи інших норм, у т.ч. правових.

Загалом, фінансовий контроль це одна із основних функцій держави, що забезпечує умови нормального функціонування фінансової системи [4]. Ринкові умови, в яких на сьогоднішній день розвивається Україна, не відміняють необхідності систематичного контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємств, організацій та установ усіх форм власності, а навпаки в цих умовах особлива увага повинна приділятися контролю саме за використанням державних фінансових ресурсів, адже держава повинна діяти, як ефективний фінансовий механізм [5; 6].

Фінансовий контроль розглядає правові зобов'язання як один із підконтрольних об'єктів, і такий підхід застосовується у більшості розвинутих країн в тій мірі, в якій він продиктований необхідністю забезпечення дотримання законів, захисту інтересів держави і громадян [7].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок у розвиток сутності підконтрольних об'єктів як складової теорії фінансового контролю зроблено такими вченими-економістами: М. Білухою, І. Бєлобжецьким, О. Василюком, В. Опаріним, І. Стефанюком, В. Шевчуком, В. Бурцевим; та вченими-юристами: Л. Вороною, О. Горбуною, В. Клочковим, Т. Сараскіною, Н. Хімичовою, А. Латинцевим та ін.

Сучасні вітчизняні дослідники сфери об'єктів фінансового контролю основну увагу приділяють їх класифікації та методикам фінансового контролю у системі державного управління України. Так, у працях Г. Дмитренко, О. Жадан, С. Клімової розглянуто підконтрольні об'єкти як елемент механізму у системі забезпечення максимальної економії та ефективності витрачання державних коштів та збереження матеріальних ресурсів держави. Проте, в наукових працях зазначених вчених проводиться дослідження загальних питань здійснення державного фінансового контролю щодо підконтрольних об'єктів.

При цьому окремо майже не аналізується такий об'єкт контролю, як договірні зобов'язання, що виникають при здійсненні державних закупівель, оскільки цей об'єкт зазнає постійних видозмін залежно від трансформації норм законодавства про державні закупівлі.

Постановка завдання. Метою даної статті є поглиблення теоретичних засад реалізації контрольної функції щодо істотних умов договору про закупівлі за державні кошти та визначення підконтрольних об'єктів і контрольних дій з урахуванням нормативного регламентування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Законодавство України щодо здійснення державних закупівель встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади [8; 9].

Згідно з частиною першою статті 40 Закону про державні закупівлі (далі – Закон) договір про закупівлю укладається в письмовій формі відповідно до положень Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом [9; 10; 11].

Відповідно до частини п'ятої статті 40 Закону умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту пропозиції конкурсних торгів або цінової пропозиції (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі. Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадків, визначених у цій частині цієї статті Закону. Обережно в ролі основних підконтрольних об'єктів істотні умови договору. Застосуємо контрольні дії, спрямовані на підтвердження правомірності їх дотримання в процесі виконання договірних зобов'язань (табл. 1).

Таблиця 1

Контрольні дії щодо встановлення відповідності істотних умов договору про закупівлі

Істотні умови договірних зобов'язань	Предмет контролю	Зміст контрольних дій	Норми законодавства
1	2	3	4
Обсяги закупівлі	Зменшення	Визначаємо законність зменшення обсягів закупівлі Перевіряємо зв'язок зменшення обсягів закупівлі та ціни договору про закупівлю	пункт 1 частини п'ятої статті 40 Закону
Ціна за одиницю товару	Зміна не більше ніж на 10 відсотків	Встановлюємо причини та обсяги зміни ціни (для товарів). Встановлюємо наслідки (зазначена зміна призвела чи ні збільшення суми, визначеної в договорі). Встановлюємо, чи зафіксований факт змінених умов, що спричинили зміну ціни. Визначаємо законність документального оформлення зміни ціни; обґрунтованість та документальну підтвердженість. Достовірність джерел визначення підстав коливання цін, що визначали необхідність змінювати договірну ціну.	пунктом 2 частини п'ятої статті 40 Закону
Якість предмета закупівлі	Покращення	Встановлюємо незмінність істотних умов договору про закупівлю після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі Визначаємо підстави внесення змін до договору про закупівлю у випадку покращення якості предмета закупівлі та дотримання умови, що така зміна не призведе до зміни предмета закупівлі та відповідає документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації, запиту цінових пропозицій) в частині встановлення вимог та функціональних характеристик до предмета закупівлі і є покращенням його якості. Встановлюємо дотримання принципу самостійності у прийнятті рішення замовником та законності, що має бути обґрунтованим і документально підтвердженим	пункту 3 частини п'ятої статті 40 Закону
Ціна за одиницю предмета закупівлі	Узгодження зміни в сторону зменшення	Виявляємо випадки узгодженої зміни ціни в сторону зменшення (без зміни кількості (обсягу) та якості товарів, робіт і послуг). Перевіряємо, чи була сума договору про закупівлю зменшена пропорційно узгодженому зменшенню ціни, у тому числі у разі зменшення ціни за одиницю товару.	

продовження табл. 1

1	2	3	4
Врахування індексу інфляції, курсу іноземної валюти, біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів	Зміни	Виявляємо випадки зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу інфляції, зміни курсу іноземної валюти. Перевіряємо, чи передбачено умовами договору про закупівлю порядку зміни ціни залежно від зміни такого курсу, зміни біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів, які застосовуються в договорі про закупівлю.	

Джерело: авторська розробка

Контроль правильності документального забезпечення зменшення обсягів закупівлі можливо і не лежить у площині питання ефективності здійснення закупівель за державні кошти – адже мова йде про зменшення обсягів закупівель.

Згідно з пунктом 1 частини п'ятої статті 40 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання, крім випадку зменшення обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу видатків замовника.

При цьому зазначаємо, що підстава для зменшення обсягів закупівлі не є вичерпною. Разом з тим у разі зменшення обсягів закупівлі ціна договору про закупівлю зменшується в залежності від зміни таких обсягів. І саме правильність цієї обставини впливає на ефективність здійснення закупівель навіть за умови їх зменшення [12].

Взагалі важливо контролювати договірні відносини у ситуаціях зміни ціни за одиницю товару, у т.ч. не більше ніж на 10 відсотків. Згідно з пунктом 2 частини п'ятої статті 40 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадку зміни ціни за одиницю товару не більше ніж на 10 відсотків у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що зазначена зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі.

При цьому норма пункту 2 частини п'ятої статті 40 Закону поширюється на договори про закупівлю у випадку, якщо предметом закупівлі є товар. Разом з тим, виходячи зі змісту частини першої статті 653 Цивільного кодексу України, у випадку зміни договору зобов'язання сторін змінюються відповідно до змінених умов.

Таким чином, у залежності від коливання ціни товару на ринку сторони протягом дії договору про закупівлю можуть вносити зміни декілька разів в частині ціни за одиницю товару не більше ніж на 10 відсотків кожного разу з урахуванням попередніх змін, внесених до нього, сукупність яких може перевищувати 10 відсотків від ціни за одиницю товару, визначеної сторонами на момент укладання договору про закупівлю та за умови, що зазначена зміна не призведе до збільшення суми, визначеної у договорі, і виконати свої зобов'язання відповідно до такого договору з урахуванням зазначених змін.

Ураховуючи викладене, контролю піддається кожне внесення змін до договору про закупівлю у вищезазначеному випадку шляхом укладання додаткової угоди до договору й обставини виконання сторонами договору з урахуванням змінених його умов кожного разу. Водночас внесення таких змін до договору про закупівлю повинно бути обґрунтованим та документально підтвердженим [13].

Поряд з цим, відповідно до Положення про Державну службу статистики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 481, цей орган є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі статистики, одним з основних завдань якого є реалізація державної політики у сфері статистики [14]. Він, відповідно до покладених на нього завдань, зокрема організовує і проводить статистичні спостереження за соціально-економічними та демографічними явищами і процесами, екологічною ситуацією в Україні та її регіонах шляхом збирання форм державної статистичної звітності та проведення спеціально організованих статистичних спостережень.

Утім перелік органів, установ, організацій, які уповноважені надавати відповідну інформацію щодо коливання ціни товару на ринку не є вичерпним.

Питання контролю економічності здійснених закупівель в частині виконання істотних умов договору стосується перш за все врахування якості предмета закупівлі.

Відповідно до пункту 3 частини п'ятої статті 40 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадку покращення якості предмета закупівлі за умови, що таке покращення не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі.

Таким чином, сторони можуть внести зміни до договору про закупівлю у випадку покращення якості предмета закупівлі за умови, що така зміна не призведе до зміни предмета закупівлі та відповідає документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації, запиту цінових пропозицій) в частині встановлення вимог та функціональних характеристик до предмета закупівлі і є покращенням його якості.

Разом з тим таке рішення приймається замовником самостійно з дотриманням законодавства та має бути обґрунтованим і документально підтвердженим.

До істотних умов договору відноситься визначений розмір ціни. Якщо були оформлені її зміни ціни в сторону зменшення, важливо виявити чи не були порушені норми законодавства та вимоги щодо кількості та якості продукції, що закуплялась.

Відповідно до пункту 5 частини п'ятої статті 40 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадку узгодженої зміни ціни в сторону зменшення (без зміни кількості (обсягу) та якості товарів, робіт і послуг).

При цьому сторони договору про закупівлю можуть внести зміни до договору у разі узгодженої зміни ціни в сторону зменшення без зміни кількості (обсягу) та якості товарів, робіт і послуг, у тому числі за одиницю товару.

У свою чергу, сума договору про закупівлю зменшується пропорційно узгодженому зменшенню ціни, у тому числі у разі зменшення ціни за одиницю товару.

Контрольні дії щодо підтвердження правомірності зміни ціни у зв'язку із зміною ставок податків і зборів, представлені в таблиці 1, ґрунтуються на відповідності норм пункту 6 частини п'ятої статті 40 Закону. Підтверджується в ході контрольних заходів незмінність істотних умов договору про закупівлю після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадку зміни ціни у зв'язку із зміною ставок податків і зборів пропорційно до змін таких ставок. Ураховуючи, що зміна ціни у зв'язку із зміною ставок податків і зборів може відбуватися як в бік збільшення, так і в бік зменшення, сума договору про закупівлю може змінюватися в залежності від таких змін без зміни обсягу закупівлі.

Зміни індексу інфляції, курсу іноземної валюти, біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів також потребують пильної уваги шляхом спрямування контрольних дій на перевірку відповідності пункту 7 частини п'ятої статті 40 Закону істотних умов договору про закупівлю. Вони не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадків зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу інфляції, зміни курсу іноземної валюти у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни залежно від зміни такого курсу, зміни біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів, які застосовуються в договорі про закупівлю.

Так, зміна істотних умов договору про закупівлю у випадку зміни курсу іноземної валюти може здійснюватись у разі, якщо договором про закупівлю був передбачений порядок зміни ціни залежно від зміни такого курсу.

Дотримання принципів прийняття вільних від корупційних проявів рішень потребує перевірки того, наскільки порядок зміни ціни залежно від зміни курсу іноземної валюти визначався замовником самостійно. У зв'язку з тим, що зміни у зазначених вище випадках можуть відбуватися як в сторону збільшення, так і в сторону зменшення, ціна договору про закупівлю може змінюватися в залежності від таких змін без зміни обсягу закупівлі. Разом з тим внесення змін до договору про закупівлю повинно бути обґрунтованим та документально підтвердженим.

При здійсненні контрольних дій слід виключити можливість випадків щодо збільшення обсягів закупівлі після підписання договору про закупівлю до повного виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі (пункти 1-7 частини п'ятої статті 40 Закону).

Перевірка має виявити, наскільки реально існують підстави для кожного із зазначених вище випадків, що спричинили внесення відповідних змін до договору про закупівлю. Таким чином робиться висновок щодо обґрунтованості внесення змін до договору про закупівлю та наявності документального підтвердження в кожному окремому випадку.

Контрольні дії повинні виявляти колізії – як такі, що одночасне застосування зазначених випадків не є можливим, оскільки одночасне внесення таких змін призведе до зміни істотних умов договору про закупівлю у непередбачених Законом випадках.

У таблиці 2 представлено елементи методики перевірки відповідності строку договору про закупівлі.

Відповідно до пункту 4 частини п'ятої статті 40 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадку продовження строку дії договору та виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі форс-мажорних обставин, затримки фінансування витрат замовника за умови, що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної у договорі.

Контролер, виявляючи відхилення від норм, має відрізнити випадки, коли існування самих норм є невизначеним. Так, форма документального підтвердження об'єктивних обставин Законом не визначена, оскільки вона залежить саме від обставин, що спричинили продовження строку дії договору про закупівлю та виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг. Тому, контролюючи правильність таких змін, слід приймати ті норми ті форми документального підтвердження обставин з дотриманням законодавства, які замовник визначив самостійно.

Таблиця 2

Контрольні дії щодо встановлення відповідності строку договору про закупівлі, як його істотної умови

Істотні умови договірних зобов'язань	Предмет контролю	Зміст контрольних дій	Норми законодавства
Строк дії договору та виконання зобов'язань	Продовження	Встановлюємо законність дії істотних умов договору про закупівлю після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, визначаємо наявність випадків продовження строку дії договору та виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі форс-мажорних обставин, затримки фінансування витрат замовника. Перевіряємо незмінність умов та відсутність збільшення суми, визначеної у договорі.	пункту 4 частини п'ятої статті 40 Закону
Строк дії договору	Продовження на початку наступного року	Перевіряємо правильність дотримання істотних умов договору у разі його продовження на строк, достатній для проведення процедури закупівлі на початку наступного року, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі, укладеному в попередньому році, якщо видатки на цю мету затверджено в установленому порядку. Вираховуємо, чи правильно розраховано суму (20 відсотків відраховується від остаточної (кінцевої) вартості укладеного договору про закупівлю з урахуванням змін внесених до нього (у разі наявності)).	шоста частина статті 40 Закону перша частина статті 631 Цивільного кодексу України

Джерело: авторська розробка

Водночас, ураховуючи вимоги частини першої статті 631 Цивільного кодексу України, згідно з якою терміном договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору, продовження дії договору про закупівлю є можливим у разі, коли строк його дії не закінчився у встановленому чинним законодавством порядку.

Продовження строку дії договору на початку наступного року є дуже поширеним фактом. Законодавчо таку можливість замовникові надано (частина шоста статті 40 Закону). Згідно такої норми дія договору про закупівлю може продовжуватися на строк, достатній для проведення процедури закупівлі на початку наступного року, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі, укладеному в попередньому році, якщо видатки на цю мету затверджено в установленому порядку.

Контрольними діями охоплюємо лише договори про закупівлю, на які така норма поширюється. Крім того, ураховуючи вимоги частини першої статті 631 Цивільного кодексу України, згідно з якою строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору, продовження дії договору про закупівлю можливо у разі, коли строк його дії не закінчився у встановленому чинним законодавством порядку. Арифметична перевірка застосовується при визначенні 20 відсотків, які відраховуються від остаточної (кінцевої) вартості укладеного договору про закупівлю з урахуванням змін, внесених до нього (у разі наявності) [13].

Зважати потрібно і на правове підґрунтя терміну "видатки", яким є бюджетне законодавство, зокрема Бюджетний кодекс України. Тому слід враховувати обмеження частини шостої статті 40 Закону в контексті наявності затверджених в установленому порядку видатків стосуються розпорядників та/або одержувачів бюджетних коштів, які враховуються ними під час укладання відповідних додаткових угод в частині умов щодо виникнення платіжних зобов'язань замовника.

Отже слід підтвердити необхідність продовження договору про закупівлі, адже норма частини шостої статті 40 Закону щодо продовження строку дії договору про закупівлю, укладеного в попередньому році, застосовується замовником саме у разі необхідності проведення процедури закупівлі на початку наступного року в обсязі, достатньому для забезпечення потреби замовника на час проведення такої процедури закупівлі, який не може перевищувати 20 відсотків суми, визначеної у договорі, укладеному в попередньому році, якщо видатки на цю мету затверджено в установленому порядку.

Перевірці піддається і наявність складеного та затвердженого комітетом з конкурсних торгів річного плану щодо закупівель, які він планує провести.

Висновки з проведеного дослідження. Норма щодо дотримання незмінності істотних умов договору про закупівлі за державні кошти потребує здійснення контрольних дій в розрізі перевірки норм законодавства щодо випадків зміни таких умов.

Виявлені істотні умови договору про закупівлі, які визначено як об'єкт предмету контролю: обсяги закупівлі, ціна за одиницю товару, якість предмета закупівлі, врахування індексу інфляції, курсу іноземної валюти, біржових котирувань, регульованих цін (тарифів) і нормативів, строк дії договору та виконання зобов'язань. Предметом контролю визначено дії, які спричинили можливі зміни істотних умов договору про закупівлі.

Запропоновано послідовне виконання контрольних дій, спрямованих на виявлення відхилень норм від фактичного здійснення договірних зобов'язань. Здійснення контролю спрямовано не лише на дотримання норм, але й на дотримання принципів застосування договірних відносин та їх оформлення (самостійності замовника, документального забезпечення, законності).

Системне використання контролю істотних умов договору дозволить виявляти відхилення та протидіяти неефективному та неекономному використанню коштів державного бюджету.

Література

1. Дрозд І.К. Державний фінансовий контроль: результат є, а результативність? / І.К. Дрозд // Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні: зб. наук. праць за заг. ред. В.Д. Базилевича. – К. : ВПЦ «Київський університет» – 2009. – С. 124-127.
2. МЕРТ підрахував втрати України від держзакупівель / Інтернет видання «Сьогодні.ua». [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://ukr.segodnya.ua/economics/business/mert-podschital-poteri-ukrainy-ot-goszakupok-626027.html> (дата доступу 25.12.2015).
3. Підмогильний О.О. Актуальні проблеми регулювання сфери державних закупівель в Україні в сучасних політичних та економічних умовах / О.О. Підмогильний // Держава та регіони: Серія: Державне управління. – 2010. – № 1. – С. 93–97.
4. Міняйло О.І. Державні закупівлі як чинник активізації розвитку національної економіки / О.І. Міняйло // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2010. – № 7. – С. 16–18.
5. Михайлик Р.Р. Державні закупівлі: Науково-практичний коментар до Закону України «Про здійснення державних закупівель» – Т.1. / Р.Р. Михайлик. – Вид-во Глобалконсалтинг Україна, 2011. – 320 с.
6. Лопатников В.С. Закупки для государственных нужд: Особенности законодательства и контроль за его соблюдением (на примере Санкт-Петербурга) : монография / Лопатников В.С., Соколова И.П., Тажетдинов С.Р. – С.-Пб. : Наука, 2008. – 232 с.
7. Державні закупівлі в Європейському Союзі: системи оцінки та засоби правового захисту / Мартін Трайбас, Педер Бломберг, Пьотр-Нільс Горецькі та ін. [пер. з англ. О. Мацак]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. –176 с.
8. Порядок проведення перевірок державних закупівель Державною фінансовою інспекцією та її територіальними органами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. N 631 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної ради України – Режим доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-%D0%BF> (дата доступу 30.12.2015).
9. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014 № 1197-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1197-18> (дата доступу 11.01.2016).
10. Господарський кодекс України: від 16 січня 2003 року № 436-IV // Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата доступу 11.01.2016).
11. Цивільний кодекс України: від 16 січня 2003 року № 435-IV // Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15> 11.01.2016 (дата доступу 11.01.2016).
12. Лістрова С. Новини держзакупівель: короткі нотатки / С. Лістрова // Бухгалтерія. – 2012. – №34. – С. 77–80.
13. Державні закупівлі: чергові зміни // Все про бухгалтерський облік. – 2012. – №74. – С. 10–13.
14. Положення про Державну службу статистики України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 481 [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF> (дата доступу 11.01.2016).

References

1. Drozd, I.K. (2009), "State financial control: there is a result and what is about the effectiveness?", *The current state and development prospects of state control and audit in Ukraine: zb. nauk. prats za zah. red. V.D.Bazylevycha, VPTs "Kyivskyi universytet"*, Kyiv, Ukraine, pp. 124-127.
2. "MEDT calculated the loss of Ukraine from public procurement", Internet publication "Today.ua", available at: <http://ukr.segodnya.ua/economics/business/mert-podschital-poteri-ukrainy-ot-goszakupok-626027.html> (access date December 25, 2015)
3. Pidmohylnyi, O.O. (2010), "Actual problems of regulation of public procurement sphere in Ukraine in the current political and economic conditions", *Derzhava ta rehiony: Seria: Derzhavne upravlinnia*, no. 1, pp. 93–97.
4. Miniailo, O.I. (2010), "Public procurement as a factor of revitalization of the national economic development", *Derzhavnyi informatsiinyi biuletyn pro pryvatyzatsiiu*, no. 7, pp. 16–18.
5. Mykhailyk, R.R. (2011), *Derzhavni zakupivli* [Public procurement], *Scientific and practical commentary to the Law of Ukraine "On public procurement"*, Vol. 1, Vyd-vo Hlobalkonsaltnyh Ukraina, 320 p.
6. Lopatnikov, V.S., Sokolova, I.P. and Tazhetdinov, S.R. (2008), *Zakupky dlya hosudarstvennykh nuzhd: Osobennosti zakonodatelstva i kontrol za ego soblyudeniem (na primere Sankt-Peterburga)* [Procurement for state needs: Features of the legislation and monitoring its implementation (for example, St. Petersburg)], monograph, Nauka, St. Petersburg, Russia, 232 p.

7. Martin Traibas, Peder Blomberg, Potr-Nils Horetski and others (2009), *Derzhavni zakupivli v Yevropeiskomu Soiuzi: systemy otsinky ta zasoby provovovho zakhystu* [Public procurement in the European Union: evaluation system and measures of legal remedies], Translated by O. Matsak, Tsentr adaptatsii derzhavnoi sluzhby do standartiv Yevropeiskoho Soiuzu, Kyiv, Ukraine, 176 p.

8. Procedure for audits of public procurement by the State Financial Inspection and its territorial bodies approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine from 01.08.2013, no. 631, Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine – available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-%D0%BF> (access date December 30, 2015).

9. On Public Procurement: the Law of Ukraine from 10.04.2014, no. 1197-VII, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1197-18> 30.12.2015 (access date January 11, 2016).

10. The Economic Code of Ukraine, from 16 January, 2003, no. 436-IV, Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (access date January 11, 2016).

11. The Civil Code of Ukraine: from 16 January, 2003, no. 435-IV, Official website of the Verkhovna Rada of Ukraine, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15> 11.01.2016 (access date January 11, 2016).

12. Listrova, S. (2012), "News of procurement: short notes", *Bukhhalteriia*, no. 34, pp. 77–80.

13. "Public procurement: regular amendments" (2012), *Vse pro bukhhalterskyi oblik*, no. 74, pp. 10–13.

14. Regulations on the State Statistics Service of Ukraine approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine from 23.09.2014, no. 481, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF> (access date January 11, 2016).

Рецензент: д.е.н., професор, директор Навчально-наукового центру державного та фінансового контролю Інституту післядипломної освіти Київського національного університету ім. Т.Шевченка І.К.Дрозд

УДК 330.123.72

**Малюк О.С.,
к.э.н., доцент
Нестеренко И.Ю.,
магистр**

**Национальная металлургическая
академия Украины (г. Днепрпетровск)**

ОБОСНОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ ПЛАНИРОВАНИЯ РЕМОНТОВ В УСЛОВИЯХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ

**Maliuk O.S.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof.
Nesterenko I.Yu.,
master**

National Metallurgical Academy of Ukraine (Dnepropetrovsk)

SUBSTANTIATION OF ECONOMIC EFFICIENCY FOR INTRODUCTION OF MODERN METHODS OF PLANNING OF REPAIRS IN CONDITIONS OF ENERGY ENTERPRISES

Постановка проблемы. Вопрос обеспечения энергетических потребностей Украины остро обсуждается как на макро, так и микроэкономическом уровне. Объёмы собственной добычи топливно-энергетических ресурсов не позволяют полностью обеспечить существующие потребности. Согласно официальным данным Укрстата [1], в 2013 году в Украину было экспортировано 18,6% общей потребности в угле (849 тыс.т. н.э.), 58,5% - в природном газе (22589 тыс.т. н.э.), 100% - в нефтепродуктах (7258 тыс.т. н.э.) и т.д. Учитывая сложности, связанные с экспортом топливно-энергетических ресурсов и увеличение их стоимости, наблюдается тенденция к переходу украинских предприятий на технологии, которые позволяют частично заменить такие топливно-энергетические ресурсы, как уголь, природный газ, мазут и т.д. электроэнергией.

В настоящее время время электроэнергия в Украине вырабатывается теплоэлектростанциями (49% общего объёма), гидроэлектростанциями (44 %) и атомными электростанциями (7%) [2]. В то же время, предприятия электроэнергетики характеризуются высокой степенью износа производственного оборудования, который по данным [2] составляет порядка 65-75%.